

Όνοματεπώνυμο: .....
Μάθημα: Φυσική Β' Λυκείου Θετικού Προσανατολισμού
Υψη: Οριζόντια βολή – Ο. Κ. Κ.
Επιμέλεια διαγωνίσματος: Ελευθέριος Τζανής MSc, PhD
Αξιολόγηση : .....

Θέμα Α

Στις ερωτήσεις Α1 έως και Α4 επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

Α1. Υλικό σημείο εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση. Αν υποδιπλασιαστεί η ταχύτητα περιστροφής του τότε η κεντρομόλος δύναμη:

- α. υποδιπλασιάζεται
- β. διπλασιάζεται
- γ. υποτετραπλασιάζεται
- δ. τετραπλασιάζεται

(5 μονάδες)

Α2. Ένα σώμα εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση ακτίνας $R = 20 \text{ cm}$ και σε χρονικό διάστημα Δt διανύει τόσο μήκος $\Delta S = 60 \text{ m}$. Στο ίδιο χρονικό διάστημα Δt η επιβατική του ακτίνα διέγραψε επίκεντρη γωνία:

- α. $\Delta\theta = 3 \text{ rad}$
- β. $\Delta\theta = 300 \text{ rad}$
- γ. $\Delta\theta = 1200 \text{ rad}$
- δ. $\Delta\theta = 12 \text{ rad}$

(5 μονάδες)

Α3. Ο χρόνος που χρειάζεται ο λεπτοδείκτης για να περιστραφεί κατά γωνία 60° είναι:

- α. 10 s
- β. 10 min

γ. 60 s

δ. $\pi/3$ s

(5 μονάδες)

A4. Ένα σώμα (A) μάζας m εκτοξεύεται από ύψος h πάνω από το έδαφος ενώ ταυτόχρονα από ύψος $4h$ εκτοξεύεται δεύτερο σώμα (B), ίδιας μάζας με το πρώτο και με την ίδια αρχική ταχύτητα. Τότε στο έδαφος θα φτάσει :

α. πρώτο το A σώμα έχοντας μεγαλύτερο βεληνεκές από το B

β. πρώτο το B έχοντας μεγαλύτερο βεληνεκές από το A.

γ. πρώτο το A έχοντας μικρότερο βεληνεκές από το B.

δ. πρώτο το B έχοντας μικρότερο βεληνεκές από το A.

(Μονάδες 5)

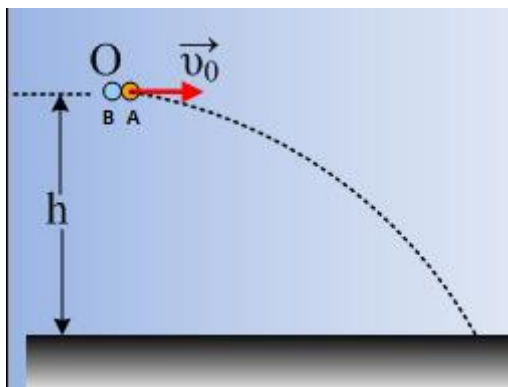
A5. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- i) Η οριζόντια βολή είναι σύνθετη κίνηση που αποτελείται από δύο απλές κινήσεις, μία κατακόρυφη που είναι ελεύθερη πτώση και μία οριζόντια που είναι ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη.
- ii) Στην ομαλή κυκλική κίνηση η τιμή της ταχύτητας είναι σταθερή, όμως η κατεύθυνσή της αλλάζει συνεχώς.
- iii) Στην ομαλή κυκλική κίνηση, η κεντρομόλος δύναμη είναι γενικά η συνισταμένη των δυνάμεων που ασκούνται στο σώμα, έχει τη διεύθυνση της ακτίνας της κυκλικής τροχιάς και φορά προς το κέντρο του κύκλου.
- iv) Ένα σώμα που εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση δεν επιταχύνεται.
- v) Ένα CD εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση. Για δύο σημεία πάνω στο CD με $r_1 > r_2$ ισχύει ότι θα έχουν ίδιες γωνιακές ταχύτητες αλλά για τις γραμμικές τους θα ισχύει $u_2 > u_1$.

(5 μονάδες)

Θέμα Β

Β1. Από ένα σημείο O που βρίσκεται σε ύψος h εκτοξεύεται οριζόντια ένα σώμα A , ενώ ταυτόχρονα αφήνεται να πέσει από το ίδιο σημείο σώμα B .

Β1.1. Αν t_A και t_B οι χρονικές στιγμές στις οποίες τα σώματα A και B αντίστοιχα φτάνουν στο έδαφος ισχύει:

α) $t_A > t_B$

β) $t_A = t_B$

γ) $t_A < t_B$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε.

(5 μονάδες)

Β1.2. Για τα μέτρα των ταχυτήτων των σωμάτων όταν φτάνουν στο έδαφος και ελάχιστα πριν προσκρούσουν με αυτό ισχύει:

α) $u_A = u_B$

β) $u_A < u_B$

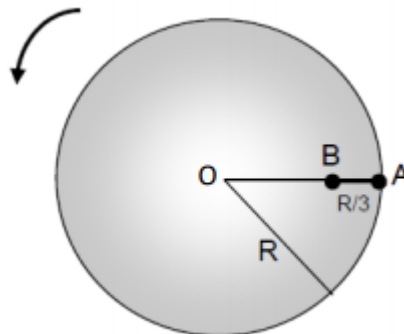
γ) $u_A > u_B$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε.

(5 μονάδες)

B2. Ο δίσκος του παρακάτω σχήματος ακτίνας R περιστρέφεται και τα σημεία του εκτελούν ομαλή κυκλική κίνηση. Δύο σημεία A και B απέχουν μεταξύ τους απόσταση $d = R/3$. Ποιά από τις παρακάτω σχέσεις που αναφέρονται στην κεντρομόλο επιτάχυνση των σημείων A και B είναι η σωστή ?

- α) $a_{κ(A)} = a_{κ(B)}$ β) $a_{κ(A)} = 1,5 a_{κ(B)}$ γ) $a_{κ(A)} = 2a_{κ(B)}$

Να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

(2 + 6 μονάδες)

B3. Μικρό σώμα εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση ακτίνας r και τη χρονική στιγμή $t = 0$ διέρχεται από σημείο A του κύκλου. Τη χρονική στιγμή $t' = \frac{T}{4}$ διέρχεται από σημείο B . Η απόσταση των δύο σημείων A και B είναι:

α) $r\sqrt{2}$

β) $2r$

γ) $\frac{r}{2}$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

(2 + 5 μονάδες)

Θέμα Γ

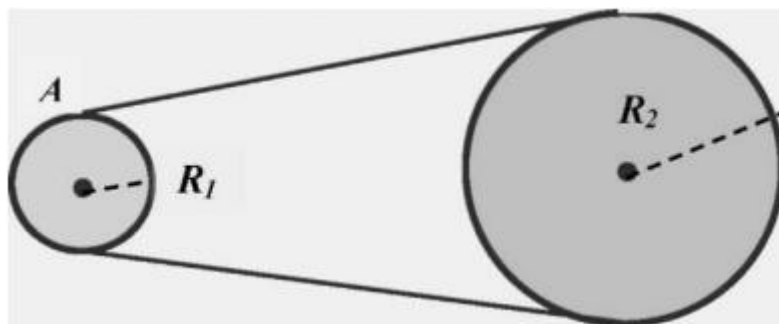
Στο παρακάτω σχήμα φαίνονται δύο δίσκοι με ακτίνες $R_1 = 0.2 \text{ m}$ και $R_2 = 0.4 \text{ m}$ αντίστοιχα, οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους με μη ελαστικό λουρί. Οι δίσκοι περιστρέφονται γύρω από σταθερούς άξονες που διέρχονται από το κέντρο τους και είναι κάθετοι στο επίπεδό τους. Αν η περίοδος περιστροφής του δίσκου (2) είναι σταθερή και ίση με $T_2 = 0,05\pi \text{ s}$, να υπολογίσετε:

Γ1) το μέτρο της ταχύτητας των σημείων A και B της περιφέρειας των δίσκων,

Γ2) το μέτρο της γωνιακής ταχύτητας του δίσκου (1)

Γ3) το λόγο των μέτρων των κεντρομόλων επιταχύνσεων των σημείων A και B

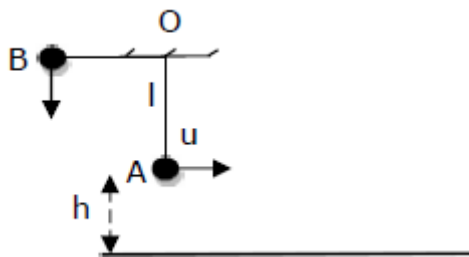
Γ4) τον αριθμό των περιστροφών που έχει εκτελέσει ο δίσκος (1), όταν ο δίσκος (2) έχει εκτελέσει 10 περιστροφές.

(5 + 5 + 7 + 8 μονάδες)

Θέμα Δ

Μικρό σώμα μάζας $m=4\text{kg}$ είναι δεμένο στο άκρο αβαρούς και μη εκτατού νήματος μήκους $l=1,6\text{m}$ και εκτελεί κατακόρυφο κύκλο γύρω από ακλόνητο σημείο O . Τη στιγμή που το σώμα διέρχεται από το κατώτερο σημείο A της τροχιάς του με ταχύτητα μέτρου $u=8\text{m/s}$ και ενώ βρίσκεται σε ύψος h πάνω από το έδαφος, κόβεται το νήμα.

Δ1. Να υπολογίσετε το μέτρο της ταχύτητας του σώματος στη θέση B (πριν κοπεί το νήμα).

Δ2. Να υπολογίσετε το μέτρο της κεντρομόλου επιτάχυνσης ελάχιστα πριν κοπεί το νήμα.

Δ3. Να υπολογίσετε το μέτρο της τάσης του νήματος ελάχιστα πριν κοπεί το νήμα.

Στη συνέχεια το σώμα εκτελεί οριζόντια βολή και πέφτει στο έδαφος αφού έχει διανύσει οριζόντια απόσταση s (βεληνεκές) διπλάσια από το ύψος h .

Δ4. Να βρείτε την ταχύτητα του σώματος ελάχιστα πριν χτυπήσει στο έδαφος.

Δ5. Να βρείτε τη μεταβολή της κινητικής ενέργειας του σώματος κατά τη μετάβασή του από το σημείο A σε ένα άλλο σημείο της τροχιάς του, που απέχει από το έδαφος απόσταση ίση με $h/4$.

Δίνεται $g=10\text{m/s}^2$.

(4 + 4 + 5 + 5 + 7 μονάδες)

